

Procedures rondom het leerlingdossier roepen regelmatig vragen op bij scholen. Zeker nu ouders steeds vaker gebruik maken van hun inzagerecht. Wat hoort wel en niet in het leerlingdossier? Wat zijn precies de rechten van ouders? En hoe zit het bij gescheiden ouders? Een ding is zeker: met het oog op privacy is zorgvuldigheid geboden!

Belangrijkste spelregels leerlingdossier

Tekst
Nienke Daniëls

Bel met de helpdesk op 070 331 52 15 of mail naar helpdesk@vbs.nl
De helpdesk is op werkdagen bereikbaar tussen 09.00 – 15.00u

#1 Voorkom irrelevante gegevens

Het leerlingdossier bestaat uit twee delen: de leerlingadministratie en een inhoudelijk gedeelte, gericht op onderwijskundige en begeleidingsaspecten. Het administratieve deel bevat doorgaans adresgegevens, gegevens over de in- en uitschrijving, de afwezigheid en om te berekenen hoeveel geld uw school krijgt. Het inhoudelijke deel bevat meestal het onderwijskundig rapport, rapporten, toetsresultaten, gegevens uit het leerlingvolgsysteem, afspraken die over de leerling zijn gemaakt en verslagen van gesprekken met ouders.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) hanteert strenge regels als het gaat om de gegevens die u in het leerlingdossier mag opnemen. Van belang is dat het leerlingdossier geen irrelevante gegevens over een leerling mag bevatten. Wat voor gegevens dit precies zijn, is niet omschreven omdat het per situatie kan verschillen. Het komt erop neer

dat gegevens die niet relevant zijn om de administratie of vorderingen van een leerling bij te houden, niet mogen worden opgenomen. Denk aan een persoonlijk getinte mening over een leerling of diens situatie. Vraagt bijvoorbeeld Veilig Thuis gegevens op (waarover later meer), meldt dan in het dossier alleen de feitelijkheden hieromtrent zoals de datum, hun vraag en het doel. Hoe u zelf over de situatie denkt, houdt u achterwege.

Gegevens over de geloofsovertuiging zijn in principe ook irrelevant, al zijn er situaties denkbaar dat ze relevant zijn. Denk aan een gereformeerde of een islamitische school, die bepaalde details ten aanzien van de geloofsbelijdenis willen respecteren en deze daarom in het dossier opnemen.

#2 Respecteer rechten ouders, maar niet klakkeloos

De rechten van ouders ten aanzien van het leerlingdossier staan in

de AVG. Deze rechten dient u te respecteren, al zijn er grenzen:

Recht op duidelijke informatie

U bent verplicht om ouders duidelijk te informeren over welke gegevens u bewaart, wat u hiermee doet, wat de bewaartermijnen zijn en welke rechten de ouder heeft. Dit kan in het privacyreglement staan en moet beknopt, duidelijk en begrijpelijk zijn.

Recht op inzage in en kopie gegevens

Ouders hebben het recht op inzage in de gegevens die u bewaart over hun kind. Zij kunnen delen van of het gehele leerlingdossier opvragen, of een kopie hiervan maken. Voldoet u hier niet aan, dan handelt u in strijd met de AVG.

Recht op correctie, aanvullen of wissen

Ouders hebben het recht om het leerlingdossier te laten corrigeren. Zij moeten dan wel aantonen dat de informatie onjuist is. Kunnen zij dit niet bewijzen, dan hoeft u dit

niet te doen. De ouders kunnen dan wel hun zienswijze of een test aan het dossier laten toevoegen. Soms moet u gegevens wissen als u de ouder daarom vraagt. Bijvoorbeeld als de gegevens niet meer nodig zijn (verlopen IQ-test) of als de ouder de toestemming om foto's op Facebook te bewaren intrekt (u moet de foto's dan verwijderen). Gegevens die uw school nodig heeft voor de begeleiding van het kind of voor de Onderwijsinspectie mag u niet verwijderen.

Naast bovenstaande hebben ouders nog het recht om gegevens die u bewaart over te (laten) dragen, het recht om gegevens te laten bewaren of juist de verwerking stop te zetten, het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van gegevens, en het recht om een geautomatiseerde beslissing nog een keer te laten bekijken. Zoals bij een centraal lotingssysteem dat leerlingen toebedeelt aan de scholen in een regio. Voor al deze rechten geldt dat de ouders dit schriftelijk moeten aanvragen en dat u binnen een maand aan het verzoek moet voldoen. Gaat u niet aan dit verzoek voldoen, dan moet u de reden daarvan schriftelijk bevestigen aan de ouders.

#3: Wees alert bij gescheiden ouders

Na een echtscheiding kan een van de ouders het gezag over het kind verliezen en daarmee het recht op inzage in het leerlingdossier. Wel heeft hij of zij (zolang het belang van het kind hiermee niet wordt geschaad) recht op belangrijke informatie over het kind, zoals de schoolprestaties. Vraagt een gescheiden ouder informatie op uit het leerlingdossier, wees dan extra alert. Zo mag een verslag van een gesprek met de moeder met

daarin privégevoelige informatie of een brief van haar advocaat, niet in handen van de ex-partner terecht komen. Het hoort ook niet in het leerlingdossier thuis.

#4 Ken de bewaartermijnen

In het algemeen geldt dat u het leerlingdossier maximaal twee jaar mag bewaren nadat de leerling van school is gegaan. Voor bepaalde gegevens legt de wet een langere bewaartermijn op. Zo moeten gegevens over verzuim en in- en uitschrijving vijf jaar bewaard blijven en gegevens over een leerling die naar het speciaal onderwijs is doorverwezen drie jaar. Om een reünie te kunnen organiseren mag u de adresgegevens van een oud-leerling voor onbepaalde tijd bewaren.

#5 Wissel gegevens niet zomaar uit

Soms heeft een leerling extra zorg of ondersteuning nodig. In het kader van passend onderwijs bent u verplicht dit te bieden. Zelf, of door specialisten van buitenaf aan te trekken. Willen de specialisten de leerling goed kunnen helpen, dan hebben zij gegevens nodig over het kind. Dit zijn vaak gegevens uit het leerlingdossier. U mag deze – gelet op de privacy van de leerling – alleen verstrekken als u toestemming van de ouders heeft. U doet er goed aan deze toestemming schriftelijk vast te leggen en in het leerlingdossier op te nemen.

Scholen moet het leerlingdossier goed op orde houden en goed beveiligd bewaren. Bevat het dossier irrelevante gegevens of komen gegevens op straat te liggen, dan kan een ouder bij de AP aankloppen. Al is dit laatste nog niet voorgekomen, het zal de reputatie van de school geen goed doen. 🍷